

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ОРГАНІЗАЦІЇ І НАДАННЯ НЕВІДКЛАДНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ПРИ МАСОВИХ УРАЖЕННЯХ

*А.А.Гудима, І.М.Гайда,
Ю.Є.Скуратівський, Ю.І.Сушко*

**Військово-медичний клінічний центр Західного регіону
Львів, Україна**

У статті наведено основні проблемні питання організації і надання невідкладної медичної допомоги у масових випадках та намічено шляхи їх вирішення.

Ключові слова: масові випадки, невідкладна медична допомога.

Вступ

На сьогодні в Україні існує серйозна проблема з організації і надання невідкладної медичної допомоги під час масових уражень. Дана проблема висвітлюється в Наказі МОЗ України від 01.06.2009 р. №370, розпорядженні Кабінету Міністрів України від 27.05.2009 р. №563-р «Про схвалення Концепції медичного забезпечення під час підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу», Законі України «Про екстрену медичну допомогу», Наказі міністра оборони України від 14.09.2006 р. №531 «Про затвердження Інструкції з організації та надання невідкладної медичної допомоги у Збройних Силах України».

Невизначеною залишається роль мобільних медичних загонів силових структур у системі надання екстреної медичної допомоги постраждалим з великою кількістю уражень.

Метою дослідження було визначити кількість мобільних медичних загонів силових структур та місця їх дислокації, розробити концепцію залучення мобільних медичних загонів силових структур в ситуаціях із значною кількістю постраждалих.

Матеріали та методи дослідження

У роботі проаналізовано систему надання невідкладної медичної допомоги під час масових уражень у зоні відповідальності, застосовано експертну оцінку комплексних навчань з організації рятувальних дій під час масових уражень людей в Україні.

Результати дослідження та їх обговорення

Дослідження показали, що в нормативних документах, затверджених МОЗ України та МО України, які стосуються організації і надання невідкладної медичної допомоги під час масових уражень, не враховано такі ключові питання:

- визначення мети дій в умовах надзвичайних ситуацій з багатьма постраждалими як врятування життя якомога більшої кількості постраждалих;
- розподіл території для організації медичної допомоги за секторами;
- створення ізолятора для постраждалих із психічними розладами;
- впровадження єдиних простих, доступних, доказових критеріїв медичного сортування;
- розробка єдиних простих зрозумілих сортувальних талонів для проведення усіх видів медичного сортування;
- впровадження системи зв'язку з наявним єдиним загальнодержавним тривожним каналом для оперативного оповіщення про масовий випадок;
- роззосередження постраждалих по лікувальних установах у випадку масового ураження на основі реалізації програми;
- забезпечення принципу «золотої години» із залученням різних видів транспорту, включаючи аеромобільну евакуацію;
- створення робочої незалежної групи для систематичного аналізу випадків з численним і масовим ураженням (постраждалих більше однієї особи) з розробкою практичних рекомендацій щодо вдосконалення системи організації і надання медичної допомоги;
- забезпечення підготовки і перепідготовки медичних кадрів до дій в умовах численних і масових уражень;
- вироблення спільної тактики з представниками рятувальних служб та медичними мобільними загонами силових структур для забезпечення принципу спадкоємності в наданні допомоги постраждалим.

Висновок

Запропонована концепція організації і надання невідкладної медичної допомоги під час масових уражень може стати стратегічним напрямом вдосконалення служб військових медиків, рятувальників МНС, працівників органів внутрішніх справ, медичних працівників виїзних бригад ШМД та бригад постійної готовності першої черги і після нормативного врегулювання може бути впроваджена на територіях України.

Література

1. Гудима А.А. До питання вдосконалення надання екстреної медичної допомоги при масових ураженнях / А.А.Гудима, М.Я.Джус, Р.М.Ляхович // Мат. Всеукр. науково-практ. конф. «Актуальні питання екстреної медичної допомоги і медицини катастроф», 9-10 червня 2010 р., м. Тернопіль. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2010. — С. 12-13.
2. Ciejkewicz J. Ratownictwo medyczne w wypadkach masowych / J.Ciejkewicz. — Wrocław: Gyrnicki Wydawnictwo Medyczne, 2005. — 93 s.
3. Hogan D.E., Burstein J.L. Disaster medicine.
4. Medyczne czynności ratunkowe w zatruciach i skażeniach chemicznych / Pod red. J.Pacha i J.Koniecznego. — Injwrocław — Poznań — Kraków, 2008. — 203 s.

A.Gudyma, I.Gajda, Y.Skurativskyj, Y.Sushko. The conception of organization and emergency medical care providing in the conditions of mass casualty situations. Lviv, Ukraine.

Key words: mass incidents, emergency medical care.

The article describes main issues of organization and medical care providing in mass casualty emergency situations and the ways of their solving.